

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

**ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ РОБОЧОЇ
ГРУПИ EUROSAI З АУДИТУ КОШТІВ,
ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА
ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ,
ЗА 2021 РІК**

КИЇВ 2022

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ.....	3.
ВСТУП.....	4.
1. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSАI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, У 2021 РОЦІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАЗНАЧЕНОГО ПЕРІОДУ.....	5.
2. ПРОДОВЖЕННЯ МАНДАТА РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSАI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, НА 2021–2024 РОКИ.....	6.
3. СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSАI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, НА 2021–2024 РОКИ.....	8.
4. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSАI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, У 2021 РОЦІ.....	11.
5. ВИКОНАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗВІТУ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSАI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ	18.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

EUROSAI	Європейська організація вищих органів фінансового контролю
EUROSAI WGEA	робоча група EUROSAI з аудиту навколишнього середовища
INTOSAI	Міжнародна організація вищих органів фінансового контролю
INTOSAI WGEA	робоча група INTOSAI з аудиту навколишнього середовища
ISSAI	Міжнародні стандарти вищих органів аудиту
ARABOSAI	Арабська організація вищих органів фінансового контролю
BOA	вищий орган аудиту, вищі органи аудиту
Робоча група	робоча група EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф
Стратегічний план Робочої групи	стратегічний план робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф
ЦСП	Цілі сталого розвитку

ВСТУП

Природні небезпечні явища і техногенні загрози, а також екологічні, техногенні та біологічні загрози і ризики, пов'язані з ними, постійно зростають.

За даними Центру досліджень епідеміології катастроф (Бельгія), протягом останніх 25 років на глобальному рівні щороку відбувається 500–800 масштабних катастроф.

(<https://www.cred.be>)

Офіс ООН з питань зниження ризиків катастроф наводить такі дані: у 2020 році зафіксовано 389 природних катастроф, внаслідок яких постраждало 98,4 млн осіб, більш ніж 15 тис. осіб померло та завдано економічних збитків у сумі 171,3 млрд дол. США.

(<https://www.preventionweb.net/publication/2020-non-covid-year-disasters>)

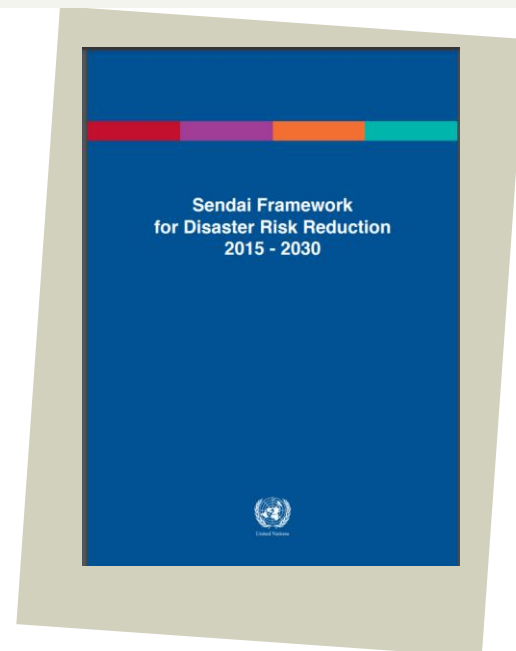

Актуальність питання захисту інфраструктури, яка, зокрема, є життєво важливою для безпеки населення, суспільства та держави, тобто інфраструктури, яка у світовій практиці визначається як критична, зумовлена усвідомленням процесів природного та техногенного характеру, зростанням кількості та масштабів терористичних загроз і кібератак.

<https://blogs.korrespondent.net/blog/events/3923098>

На Третій Всесвітній конференції зі зменшення небезпеки лих (*англ. Third UN World Conference on Disaster Risk Reduction*), яка відбулась у березні 2015 року в Японії та на якій прийнята Сендайська рамкова програма щодо зниження ризику лих на 2015–2030 роки (<https://www.wcdrr.org/>), підкреслювалося, що стихійні лиха спричиняють смерть, руйнування і викликають соціальні та економічні потрясіння насамперед на місцевому рівні. Щорічно мільйони людей змушені залишати рідні місця через стихійні лиха. Як наслідок, країни змушені скорочувати ресурси, асигновані на програми з вирішення завдань сталого розвитку.

Отже, зважаючи на тенденцію до зростання кількості виникнення катастроф та лих у світі, все більшої актуальності набуває питання подальшої діяльності Робочої групи. Діяльність Робочої групи потребує нового імпульсу, зокрема шляхом розширення співробітництва з іншими робочими групами EUROSAI та INTOSAI, неурядовими організаціями та експертами, покращення публічності роботи та популяризації результатів.

1. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSAI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, У 2021 РОЦІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАЗНАЧЕНОГО ПЕРІОДУ

На 2021 рік визначено такі завдання Робочої групи:

- вжиття заходів щодо продовження мандата Робочої групи на наступний період під головуванням Рахункової палати;
- затвердження Стратегічного плану Робочої групи на 2021–2024 роки;
- виконання заходів Стратегічного плану Робочої групи, визначених на 2021 рік.

Діяльність Робочої групи у 2021 році провадилася з урахуванням особливостей зазначеного періоду, а саме обмеженнями, пов'язаними з пандемією COVID-19, що вплинуло як на формат організації засідання Робочої групи, так і на заходи з розвитку співпраці з іншими робочими групами EUROSai та INTOSAI.

На сьогодні у світі склалася вкрай несприятлива епідеміологічна ситуація, викликана пандемією COVID-19.

Зазначене зумовлює накопичення у значних обсягах відходів, утворених із засобів індивідуального захисту, які мають бути утилізовані як небезпечні. Крім того, провідні країни поділяють думку, що антропогенна зміна клімату – головний чинник, який не лише призвів до виникнення природних катастрофічних явищ, але й спровокував поширення пандемії COVID-19.

Варто також зазначити, що Україна потерпає і від окупації окремих територій, в результаті тисячі людей змушені залишати рідні місця. До того ж на цих територіях є досить високими ризики екологічних та техногенних загроз: значне погіршення якості питної води, збої в роботі систем господарського та питного водопостачання, затоплення шахт, що спричиняє підтоплення прилеглих міст і селищ.

Протягом останніх восьми років проведення оцінки пошкоджень природних комплексів і промислових об'єктів, необхідних ремонтних і відновлювальних робіт, а також здійснення державного нагляду у сфері охорони навколишнього природного середовища на цих територіях не є можливим.

Зазначене вище засвідчує правильність обрання місії Робочої групи, яка полягає у підвищенні потенціалу, об'єднанні та координації зусиль європейських ВОА для сприяння національним урядам у розробці дієвих і ефективних інструментів попередження та ліквідації наслідків катастроф, які можуть забезпечувати виконання своїх завдань в цьому напрямі, зокрема використання напрацювань Робочої групи.

2.ПРОДОВЖЕННЯ МАНДАТА РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSAI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, НА 2021–2024 РОКИ

Відповідно до статей 5–9 Статуту EUROSAI 14 квітня 2021 року відбувся **XI Конгрес EUROSAI** (в режимі відеоконференції).

Згідно зі Статутом EUROSAI та програмою заходу Рахунковою палатою України як головою Робочої групи на розгляд XI Конгресу було представлено **3 документи**:

- Звіт про результати діяльності Робочої групи за період з травня 2017 року по квітень 2021 року;
- Стратегічний план Робочої групи на 2021–2024 роки;
- проект резолюції Конгресу про продовження мандата Робочої групи на наступний трирічний період.

*Президент ВООА Чеської Республіки,
Президент EUROSAI Мілош Кала під час
відкриття XI Конгресу EUROSAI*

*Голова Рахункової палати Валерій Пацкан під
час презентації результатів діяльності
Робочої групи на XI Конгресі EUROSAI*

Звітуючи перед учасниками Конгресу, Рахункова палата України як голова Робочої групи, поінформувала, що протягом 2017–2021 років у рамках реалізації Стратегічного плану на 2017–2021 роки, зокрема **Стратегічної цілі 1** «Професійне співробітництво»:

- завершено три міжнародні координовані аудити (щодо захисту від забруднення вод басейну ріки Західний Буг (аудит виконання рекомендацій); у сфері поводження з відходами та їх видалення; попередження та ліквідації наслідків паводків), за результатами яких підготовлено і підписано спільні звіти та поінформовано уповноважені органи України та ЄС;
- проведено три щорічні засідання учасників та чотири семінари з найбільш актуальних тематик для членів Робочої групи;
- підготовлено статті про діяльність Робочої групи, зокрема, у щорічних виданнях журналу EUROSAI за 2017 і 2018 роки оприлюднено статті, які висвітлюють основні засади діяльності, передумови створення, місію, принципи та стратегічні цілі Робочої групи на найближчий період;
- залучено експертів міжнародних організацій з метою визначення більш якісних та професійних заходів Робочої групи.

У межах виконання Стратегічної цілі 2 «Професійний розвиток»:

- проведено два навчальні семінари з питань застосування відповідних міжнародних стандартів у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків;
- підготовлено та затверджено **Рекомендації кращої практики здійснення аудитів у сфері попередження і ліквідації наслідків затоплень**.

У межах реалізації Стратегічної цілі 3 «Сприяння досягненню Цілей сталого розвитку» Робочою групою проведено семінар на тему «Сприяння досягненню Цілей сталого розвитку у сфері попередження та ліквідації наслідків катастроф», під час якого обговорювались можливості ВОА щодо вирішення проблемних питань, які виникають при проведенні аудитів ефективності у сфері подолання наслідків зміни клімату, пов'язаних з пожежами та паводками, зокрема відсутність належних баз даних та релевантної інформації, неефективність координації дій відповідальних органів.

Зазначене свідчить про успішне виконання стратегічних задач, визначених у попередньому звітному періоді, та Стратегічного плану Робочої групи на 2017–2021 роки в цілому, а також про доцільність подальшого акумулювання зусиль ВОА у сфері попередження та ліквідації наслідків катастроф.

У той же час виконання стратегічного плану ускладнювалось неусталеністю кращої практики проведення аудитів з питань досягнення урядами країн ЦСР 11 «Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості і екологічної стійкості міст і населених пунктів» у частині, що стосується сфери попередження та ліквідації наслідків катастроф, яка потребує подальшого доопрацювання.

З урахуванням цього Рахунковою палатою України внесено пропозицію продовжити мандат групи на наступний трирічний період під головуванням Рахункової палати України, яка була підтримана всіма ВОА – членами Робочої групи.

За результатами розгляду матеріалів на XI Конгресі EUROSAI прийнято резолюцію від 14 квітня 2021 року, в якій, зокрема, зазначено, що діяльність Робочої групи та питання, на вирішення яких вона спрямована, є важливим елементом політики міжнародної та регіональної спільноти ВОА, а також відповідає загальносвітовим тенденціям акумулювання зусиль урядів та зацікавлених сторін різних держав, сприяє поглибленню взаєморозуміння та розширенню професійного співробітництва між ВОА – членами EUROSAI та INTOSAI шляхом обміну ідеями та досвідом аудиту у сфері попередження і ліквідації наслідків катастроф, проведенню спільних та паралельних аудитів, підвищенню професійного розвитку спеціалістів.

XI Конгресом EUROSAI на підтвердження визнання важливості досягнень та необхідності продовження діяльності Робочої групи:

- взято до уваги Звіт про діяльність Робочої групи за 2017–2021 роки;
  - продовжено мандат Робочої групи на наступний трирічний період;
  - затверджено Стратегічний план Робочої групи на 2021–2024 роки;
  - погоджено, що Рахункова палата України очолюватиме Робочу групу з 2021 по 2024 роки;
  - уповноважено Рахункову палату України як голову Робочої групи представити Звіт про результати діяльності за 2021–2024 роки на XII Конгресі EUROSAI, а також пропозиції щодо її подальшого статусу та діяльності після 2024 року.
- Крім того, в резолюції XI Конгресу EUROSAI висловлено подяку членам та спостерігачам Робочої групи за внесок у її діяльність та закликало інших ВОА – членів EUROSAI приєднуватися до Робочої групи як повноправні члени.

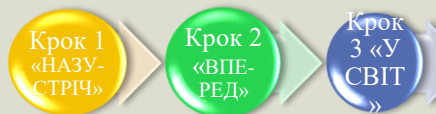
Зазначене свідчить про важливість та актуальність для країн Європи питань, які досліджуються ВОА в межах діяльності Робочої групи.

3. СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSАI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, НА 2021–2024 РОКИ

Стратегічний план Робочої групи на 2021–2024 роки, затверджений резолюцією XI Конгресу EUROSАI, визначив місію, цілі, основні завдання та очікувані результати від реалізації плану. Місія робочої групи залишається незмінною – підвищення потенціалу, об'єднання та координація зусиль європейських вищих органів аудиту у сприянні національним урядам при розробці дієвих та ефективних інструментів попередження ліквідації наслідків катастроф. Для реалізації місії сформульовано три стратегічні цілі, умовно кажучи «три кроки», з метою мобілізації зусиль ВОА – членів Робочої групи, спрямованих на:

- ✚ професійний розвиток аудиторів (Крок 1 «Назустріч»);
- ✚ попередження виникнення катастроф та мінімізацію відповідних загроз (Крок 2 «Вперед»);
- ✚ ефективну зовнішню комунікацію (Крок 3 «У світ»).

При цьому Стратегічний план Робочої групи на найближчі три роки передбачає не лише продовження роботи щодо проведення аудитів щодо готовності урядів до природних та техногенних катастроф, обміну досвідом між аудиторами та організації інших спільних заходів, але й:

- підвищення рівня публічності роботи;
- активну популяризацію результатів діяльності Робочої групи шляхом створення окремого вебсайта та інформаційної сторінки у соціальних мережах;
- розширення кола користувачів результатами напрацювань Робочої групи та кількості ВОА, зацікавлених брати участь у її діяльності;
- розгляд можливості більш тісної співпраці з іншими робочими групами EUROSАI та INTOSАI з метою привернення загальної уваги до поточних загроз катастроф;
- необхідність активізації діяльності Робочої групи, зокрема, в напрямі розширення співпраці з неурядовими організаціями та експертами;
- забезпечення прозорості та ефективності виконання заходів, що реалізуються в межах Робочої групи.

Виконання Стратегічного плану Робочої групи на 2021–2024 роки буде внеском у реалізацію стратегічних цілей, визначених у Стратегічному плані EUROSАI на 2017–2024 роки, стратегічних цілей INTOSАI на 2017–2022 роки, а також сприятиме виконанню Порядку денного реалізації Цілей сталого розвитку ООН на період до 2030 року.

Для ефективної реалізації Стратегічного плану Робочої групи на 2017–2024 роки за кожною стратегічною ціллю сформовано низку завдань, у розрізі кожного завдання визначено перелік заходів, а також очікувані результати для моніторингу виконання плану, що відповідає озвученим на XI Конгресі EUROSАI рекомендаціям у частині встановлення чітких зв'язків між цілями та результатами при формуванні стратегічного плану.

✚ **Перша стратегічна ціль** полягає у мобілізації зусиль ВОА, спрямованих на професійний розвиток аудиторів, її реалізація є внеском у досягнення Стратегічної цілі EUROSАI «Підтримка ефективного, інноваційного та затребуваного фінансового контролю шляхом просування та координації професійної співпраці».

Заходи у межах цієї цілі сфокусовані на професійному розвитку аудиторів, обміні кращою практикою, напрацюванні ефективних методологічних підходів.

У цьому напрямі Стратегічним планом Робочої групи визначено три завдання:

1. Підвищення практичної користі «продуктів», які розробляються в межах діяльності Робочої групи. Результати діяльності мають бути корисними та затребуваними аудиторами і сприяти ефективності процесу аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф.

Зокрема, передбачено:

- анкетування членів Робочої групи щодо потреби у розробці методологічних матеріалів (бази даних, рекомендацій кращої практики у конкретних питаннях тощо),
- створення бази матриць аудитів з питань запобігання катастрофам і ліквідації їх наслідків з метою розроблення та розміщення типової матриці аудиту з питань катастроф на вебсторінці Робочої групи для забезпечення вільного онлайн-доступу зацікавлених користувачів.

2. Підвищення кваліфікації аудиторів.

Це завдання є актуальним для діяльності Робочої групи постійно, оскільки від компетенції аудиторів безпосередньо залежить ефективність аудитів і якість рекомендацій, які будуть реалізовуватися урядами та іншими уповноваженими органами.

Заплановано проведення ряду семінарів, тренінгів, онлайн-конференцій з метою охоплення більшої кількості аудиторів, які досліджують питання аудиту коштів, спрямованих на попередження та ліквідацію наслідків катастроф.

Робочою групою залучатимуться до проведення семінарів експерти, які представлятимуть практичні, академічні та міжнародні аспекти з питань, пов'язаних із катастрофами різного характеру.

3. Покращення внутрішньої комунікації в Робочій групі та забезпечення ефективного і комфортного обміну досвідом та кращою практикою з питань проведення аудитів з питань запобігання катастрофам і ліквідації їх наслідків між аудиторами, залученими до виконання відповідних завдань.

Одним із шляхів реалізації завдання є створення інформаційної сторінки Робочої групи у соціальних мережах для обговорення питань, що стосуються катастроф.

Це дасть можливість не лише розширити аудиторію користувачів інформації про діяльність Робочої групи, а й отримати новий імпульс від обговорень актуальних питань і визначити теми, які зацікавлять користувачів, для належної підготовки стратегічного плану на наступний період.

Крім того, зазначене сприятиме збільшенню кількості учасників засідань та зустрічей Робочої групи, підвищенню їхньої активності, а також постійному обміну досвідом, знаннями, кращою практикою між ВОА – членами Робочої групи.

Друга стратегічна ціль Робочої групи на 2021–2024 роки полягає у мобілізації зусиль ВОА-учасників, спрямованих на запобігання виникненню катастроф і мінімізацію відповідних загроз.

Реалізація цієї стратегічної цілі є внеском у досягнення Стратегічної цілі EUROSAT «Допомога ВОА у використанні нових можливостей та вирішенні нових проблем шляхом сприяння розвитку їхнього інституційного потенціалу». У цьому напрямі передбачені такі заходи: вивчення питання запобігання різним видам катастроф, визначення найбільш актуальних зон ризику їх виникнення, привернення уваги урядів до ідентифікованих проблем, розроблення ВОА ефективних рекомендацій.

Для цього і планується реалізувати такі завдання:

1. Спрямування зусиль ВОА – учасників Робочої групи на формування та виконання рекомендацій ВОА щодо підвищення безпеки експлуатації об'єктів критичної інфраструктури. Зокрема, Стратегічним планом на 2021–2024 роки передбачено проведення аудитів з питань безпеки функціонування об'єктів критичної інфраструктури (наприклад, АЕС, ГЕС, споруд, що забезпечують захист від повеней, тощо).

2. Розроблення методологічних підходів до проведення аудитів з питань запобігання катастрофам і ліквідації їх наслідків, які можуть бути викликані форс-мажорними обставинами.

Зважаючи на надзвичайну складність цієї теми, до реалізації зазначеного завдання необхідно залучати відповідних експертів для визначення ризиків такого роду катастроф (підтоплення шахт, неможливість нормальної експлуатації небезпечних об'єктів, виникнення масових міграцій, ризики виникнення екологічних та гуманітарних катастроф тощо), а також визначення підходів чи інструментів з метою оцінки можливих втрат.

3. Здійснення моніторингу зусиль урядів країн ВОА – учасників Робочої групи, спрямованих на запобігання різним видам катастроф.

Для цього планується проведення відповідних аудитів, зокрема обов'язково аудитів щодо виконання рекомендацій, а також опитувань, анкетування, аналізів. На щодо виконання завдання проведено два опитування ВОА – членів Робочої групи для виявлення проблем, які викликають найбільший інтерес і які доцільно вивчити глибше (детальна інформація щодо результатів проведених анкетувань наведена у відповідному розділі Звіту).

✚ **Третя стратегічна ціль** – мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на ефективну зовнішню комунікацію. Ефективна та результативна діяльність Робочої групи неможлива без належної зовнішньої комунікації із зацікавленими сторонами, покращення поінформованості про її діяльність, а також залучення максимальної уваги громадськості до проблем, які досліджуються в межах діяльності Робочої групи.

➤ Для цього, по-перше, планується залучити до діяльності Робочої групи нових членів та створити окрему вебсторінку для більш ефективного інформування різних зацікавлених сторін про результати діяльності Робочої групи. Також буде використовуватись такий інструмент, як платформа VIER, створена ВОА Чехії, що сприятиме розширенню аудиторії стейкхолдерів серед ВОА – членів EUROSAI та INTOSAI та за їх межами, для яких питання запобігання катастрофам, мінімізації наслідків є актуальними та які зацікавляються напрацюваннями з цієї теми.

➤ По-друге, планується здійснювати обмін досвідом та кращою практикою між аудиторями, підвищувати їх кваліфікацію, залучати міжнародних експертів до проведення тренінгів щодо проведення аудитів з питань запобігання катастрофам і ліквідації їх наслідків, а також організувати навчальні заходи на регулярній основі.

➤ По-третє, для забезпечення ефективної зовнішньої комунікації необхідна координація зусиль різних робочих органів EUROSAI та INTOSAI у сфері запобігання катастрофам. З цією метою доцільно використовувати онлайн/крос-конференції для підготовки «дорожньої карти» з координації дій різних робочих органів EUROSAI і INTOSAI у цій сфері. Результатом такої роботи буде формування спільних проєктів з іншими робочими групами EUROSAI/INTOSAI для координації зусиль ВОА – членів Робочої групи, спрямованих на боротьбу з катастрофами.

Таким чином, Стратегічний план Робочої групи на 2021–2024 роки розроблено з урахуванням актуальних ризиків та небезпек, зумовлених катастрофами різного роду – як природними, так і техногенними. Документ містить детальний перелік завдань і заходів у розрізі кожної з трьох стратегічних цілей, виконання яких спрямоване на реалізацію місії Робочої групи, практичну допомогу ВОА–учасникам при здійсненні аудитів та аналітичних заходів з питань, пов'язаних з попередженням та ліквідацією наслідків катастроф, а також підвищення поінформованості про діяльність Робочої групи та популяризації результатів її діяльності серед широкого кола споживачів інформації.

У той же час реалізація запланованих заходів залежатиме від зовнішніх обставин та обмежень, спричинених пандемією COVID–19.

4. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSAI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ, У 2021 РОЦІ

Чергове VII засідання Робочої групи відбулось 16 листопада 2021 року. З огляду на обмеження, спричинені пандемією COVID-19, захід організовано в режимі відеоконференції. У межах заходу відбулась також пленарна сесія на тему «Природні та техногенні катастрофи: виклики для ВОА».

У засіданні взяли участь 49 учасників з ВОА 16 країн: Республіки Албанія, Республіки Білорусь, Республіки Болгарія, Грузії, Естонської Республіки, Італійської Республіки, Республіки Казахстан, Латвійської Республіки, Республіки Молдова, Республіки Польща, Румунії, Республіки Сербія, Турецької Республіки, Угорщини, України, Чеської Республіки, а також представники Європейської палати аудиторів.

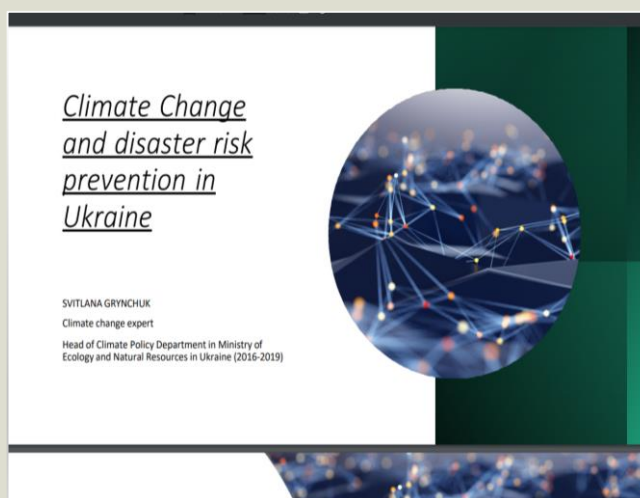
Учасники VII засідання Робочої групи, 2021 рік

Це перше засідання Робочої групи після ухвалення рішення XI Конгресу EUROSai про продовження мандата на наступний трирічний період та за участі ВОА Чехії в як нового члена Робочої групи.

На засіданні наголошувалось на важливій ролі ВОА у питанні запобігання катастрофам, адже останнім часом країни світу стикаються не лише зі згубними наслідками пандемії, а й із збільшенням кількості природних та техногенних катастроф, аварій та надзвичайних ситуацій. Підтриманий всіма членами Стратегічний план Робочої групи на 2021–2024 роки має допомагати в реалізації визначеної мети.

До участі у засіданні залучено радника Міністра фінансів України як незалежного експерта з питань зміни клімату Світлану Гринчук, яка приєдналася до обговорення питань зміни клімату, запобігання катастрофам в Україні та заходів, що вживаються Урядом в цьому напрямі.

Презентація експерта містила загальний огляд політик країн світу та зусиль міжнародної спільноти, спрямування на боротьбу зі зміною клімату, основні фактори, що призводять до кліматичних змін, а також заходи для вирішення питань зміни клімату в Україні, передбачені відповідними документами (Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року і Операційний план реалізації у 2022–2024 роках Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року).

✚ Під час VII засідання Робочої групи представники Рахункової палати України також порушили питання про готовність до катастроф на сучасному етапі як нових викликів для урядів і ВОА та особливості визначення критеріїв ефективності при аудиті об'єктів критичної інфраструктури.

Так, учасниками засідання наголошено на необхідності проведення аудитів щодо зниження ризиків катастроф та звернено увагу на можливі кроки ВОА в цьому напрямі, зокрема:

- оцінка відповідності політик або акцентування уваги на їх відсутності;
- проведення аудитів щодо запровадження політик зниження ризиків катастроф;
- вжиття заходів з метою поліпшення поінформованості про важливість політики зниження ризиків катастроф.

✚ Окрему увагу приділено питанням визначення критеріїв ефективності під час здійснення контрольних заходів на об'єктах критичної інфраструктури, оскільки консолідація зусиль ВОА – членів Робочої групи, спрямованих на впровадження рекомендацій щодо підвищення безпеки експлуатації об'єктів критичної інфраструктури, шляхом здійснення відповідних аудитів передбачена Стратегічним планом Робочої групи на 2021–2024 роки.

Учасники засідання окреслили завдання ВОА при плануванні та проведенні аудитів, які стосуються об'єктів критичної інфраструктури, та вказали, що державам необхідно створювати дієву систему управління із захисту критичної інфраструктури, адже ті країни, де вона створена, ефективно протидіють і попереджають терористичні атаки, акти кіберзлочинності, а також оперативно ліквідовують наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

✚ Проведення щорічного засідання Робочої групи надало можливість представникам ряду ВОА – учасників поділитися досвідом в частині проведення аудитів з питань запобігання катастрофам і ліквідації їх наслідків. Так, представники ВОА Італії ознайомили з практикою здійснення аудитів щодо зменшення гідрогеологічних ризиків, оскільки питання гідрогеологічної нестабільності є актуальним для цієї країни через вплив на населення, інфраструктуру та економіку.

✚ Також представлено інформацію про здійснення аудиту щодо управління ризиками повеней у Туреччині, який передбачав заходи зі зниження ризиків з метою запобігання перетворенню повеней, що виникають як стихійне лихо, у катастрофу та максимальної мінімізації можливих збитків.

Представники ВОА Польщі презентували результати міжнародного координованого аудиту «Транскордонне перевезення відходів в світлі положень Базельської конвенції» та вказали на необхідність належного впровадження ВОА трьох країн (Польща, Україна, Словаччина) положень Базельської конвенції у контексті ефективності аудиту транскордонного переміщення відходів, усунення недоліків у нагляді та русі відходів, внесення змін до положень європейського та національного законодавства щодо міжнародного переміщення відходів, а також компетенції національних органів у цій сфері.

Стан дотримання положень Базельської конвенції щодо транскордонного перевезення відходів між Україною, Словацькою Республікою та Республікою Польща вже **вдруге** був предметом міжнародного координованого аудиту, який проводився ВОА цих країн.

Довідково. Вперше це питання спільно досліджувалося у 2007 році, і за результатами у 2008 році керівниками трьох ВОА підписана Спільна інформація про результати аудиту транскордонного переміщення відходів між Україною, Словацькою Республікою та Республікою Польща за період 2004 р. – I півріччя 2007 р. у рамках виконання вимог Базельської конвенції.

Варто зазначити, що останнім часом постійно зростають обсяги утворення та накопичення відходів, зокрема небезпечних, у більшості країн світу, що обумовлено розвитком економік та науково-технічним прогресом. Відповідно, зростає потреба в ефективному контролі за небезпечними відходами (збиранням, зберіганням, обробленням, утилізацією, видаленням, знешкодженням, захороненням та перевезенням, у тому числі транскордонним).

Так, за даними статистичної організації Європейської Комісії (Євростату), у 2018 році переміщення небезпечних відходів з держав – членів ЄС становило загалом 7,8 млн тонн, що майже вдвічі перевищує дані 2001 року (4 млн тонн). Крім того, на всій планеті через пандемію COVID–19 вже зараз і найближчими роками відбуватиметься суттєве накопичення відходів, утворених із засобів індивідуального захисту, які повинні бути утилізовані як небезпечні відходи.

Зважаючи на актуальність питань транскордонного переміщення небезпечних відходів, у 2018 році з метою перевірки виконання попередніх рекомендацій ВОА Республіки Польща, Словацької Республіки та України домовилися про необхідність проведення міжнародного координованого аудиту на тему «Транскордонне перевезення відходів в світлі положень Базельської конвенції».

У березні 2019 року керівники цих ВОА підписали (м. Братислава, Словацька Республіка) Спільне положення про співробітництво між Вищими органами аудиту Республіки Польща, Словацької Республіки та України при проведенні міжнародного координованого аудиту «Транскордонне перевезення відходів в світлі положень Базельської конвенції» для визначення спільної мети, предмета та основних умов здійснення міжнародного координованого аудиту.

Довідково. Транскордонне переміщення небезпечних відходів також було основною темою семінару, організованого Робочою групою у 2019 році (м. Белград, Республіка Сербія).

Мета міжнародного координованого аудиту – оцінка надійності та ефективності діяльності органів, відповідальних за транскордонні перевезення відходів, у тому числі в рамках міжнародного співробітництва. Координував міжнародний аудит ВОА Польщі, який відповідав за підготовку спільного звіту на основі національних аудитів ВОА – учасників.

Спільний звіт підготовлено чотирма мовами – англійською, українською, польською та словацькою.

Зважаючи на ситуацію з пандемією COVID-19 та пов'язані з цим обмеження, узгодження проекту спільного звіту фахівцями ВОА – учасниками Робочої групи відбувалось в онлайн-форматі.

Спільний звіт підписано на зустрічі керівників ВОА Польщі, Словаччини та України, яка відбулась у м. Жешув (Ряшев), Республіка Польща, 30 липня 2021 року.

За результатами проведеного аудиту ВОА – учасники дійшли висновку: незважаючи на окремі відмінності у національному законодавстві в частині регулювання транскордонного руху відходів, результати аудитів у кожній із трьох країн схожі, зокрема, належно функціонуючої та ефективної системи контролю за міжнародним переміщенням відходів все ще не створено.

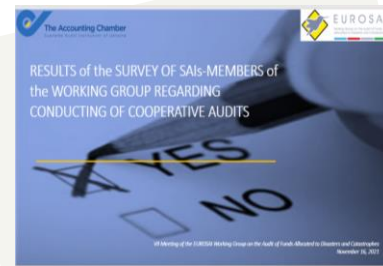
ВОА України, Словаччини та Польщі констатували, що система контролю за транскордонним переміщенням відходів між цими країнами потребує необхідних узгоджених дій з метою усунення виявлених під час аудиту порушень, поліпшення ефективності контролю при перетині кордону та унеможливлення безконтрольного залишення відходів на території країни, через яку здійснюється їх міжнародний транзит.

Зокрема, необхідно внести зміни до положень національного законодавства відповідних країн з метою чіткого визначення обов'язків відповідальних органів щодо здійснення контролю за відходами, обсягу і способу здійснення такого контролю, порядку взаємодії між цими органами, а також забезпечити прикордонні органи обладнанням, яке дасть можливість точно визначати кількість та тип відходів, що перевозяться.

На прохання Рахункової палати України ВОА Польщі надано примірники спільного звіту, які вже надіслано Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України і Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України для інформування.

Таким чином, результати міжнародного координованого аудиту вкотре **підтвердили схожість проблем як в Україні, так і в країнах ЄС, а також доцільність спільного вивчення цих питань та пошуку шляхів їх вирішення зусиллями декількох ВОА з метою привернення уваги урядів країн ВОА – учасників до виявлених недоліків та вжиття узгоджених заходів для їх усунення через висвітлення у спільному документі.**

*Президент ВОА Польщі Маріан Банась,
Президент ВОА Словаччини
Кароль Мітрік та Голова Рахункової
палати України Валерій Пацкан
під час підписання спільного звіту про
результати міжнародного аудиту
«Транскордонне перевезення відходів в
світлі положень Базельської конвенції»*

✚ Крім того, під час VII засідання Робочої групи були представлені **результати анкетування ВОА – членів Робочої групи щодо зацікавленості у проведенні координованих аудитів протягом 2021–2024 років.**

Проведення анкетування серед ВОА – членів для планування роботи та визначення зацікавленості у реалізації спільних аудитів анонсовано під час VI засідання Робочої групи, яке відбулося 24–25 листопада 2020 року також у режимі відеоконференції.

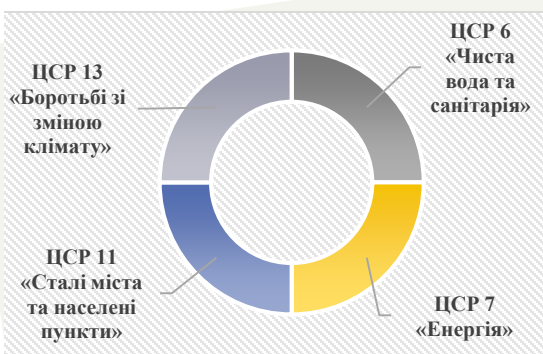
У 2021 році Рахунковою палатою України як головою Робочої групи проведено анкетування у два етапи:

➤ **перший етап** мав на меті зібрати інформацію про зусилля країн ВОА – членів Робочої групи, спрямовані на виконання Резолюції ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року», а саме досягнення цілей сталого розвитку, зокрема ЦСР 1 «Подолання бідності», ЦСР 11 «Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості та екологічної стійкості міст та населених пунктів», а також ЦСР 13 «Прийняття невідкладних заходів для боротьби зі змінами клімату та їх наслідками» у частині, пов'язаній із катастрофами.

Учасники анкетування визначили такі шляхи можливого внеску Робочої групи у досягнення ЦСР:

- організація навчання та семінарів для підвищення рівня знань аудиторів, які будуть задіяні у проведенні аудитів з цих питань;
- проведення координованих аудитів;
- підготовка посібників, обмін кращою практикою та досвідом проведення таких аудитів (матрицями аудиту, методиками);
- розроблення єдиного підходу під час проведення аудитів у цій сфері, створення віртуальної платформи для обміну досвідом між ВОА.

Загалом більшість опитаних висловили зацікавленість в участі у спільних аудитах з питань виконання ЦСР, зокрема, актуальними відзначені аудити у сфері ЦСР 6 «Чиста вода та належні санітарні умови», ЦСР 7 «Енергія», ЦСР 11 «Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості та екологічної стійкості міст та населених пунктів», ЦСР 13 «Прийняття невідкладних заходів для боротьби зі змінами клімату та їх наслідками».

Водночас ВОА – учасники опитування зазначили, що або не мають практичного досвіду у проведенні аудитів з моніторингу зусиль урядів щодо виконання ЦСР, або не мають можливості поділитися таким досвідом у цей час.

Також ВОА – учасники Робочої групи одностайно підтримали таку позицію: спільна діяльність ВОА у цій сфері має привернути громадську увагу та сприяти вжиттю ефективніших заходів державними органами окремих країн. Крім того, було б корисно розробити показники моніторингу досягнення ЦСР для здійснення ВОА паралельного моніторингу прогресу їхніх країн на рівні кожного учасника.

Окрема анкета містила питання щодо:

- досвіду ВОА у проведенні аудитів у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків протягом останніх трьох років;
- зацікавленості ВОА у проведенні аудитів протягом наступних трьох років;
- актуальних тем аудитів;
- готовності здійснювати координацію міжнародного аудиту;
- додаткових пропозицій про співпрацю на багатосторонньому та двосторонньому рівні.

Результати анкетування засвідчили: близько половини ВОА–учасників опитування протягом останніх трьох років вже проводили аудити з питань запобігання ризикам (зниження ризиків) катастроф; забезпечення готовності до катастроф; реагування на надзвичайні ситуації на національному/міжнародному рівні.

Більшість ВОА висловили зацікавленість в участі в координованих аудитах у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків у найближчому трирічному періоді.

Серед актуальних тем, які потребують вивчення, ВОА визначили такі, що висвітлюють питання, пов'язані із:

- землетрусами;
- пожежами;
- повеннями;
- ефективністю організації впровадження Сендайської рамкової програми щодо зниження ризику лиха на 2015–2030 роки;
- водними ресурсами та екосистемами;
- відходами, непридатними пестицидами, а також землями, забрудненими пестицидами;
- єдиними системами екстрених викликів на національному рівні.

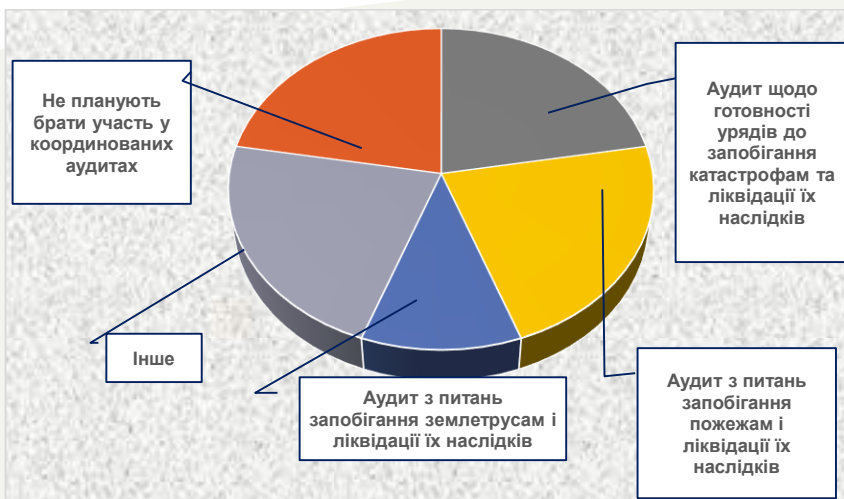
➤ З урахуванням отриманої інформації, а також цілей і завдань Стратегічного плану Робочої групи на 2021–2024 роки, виокремлено напрями, найбільш актуальні для ВОА-членів групи, та проведено другий етап анкетування, під час якого запропоновано визначитися щодо можливої участі вже за 4 конкретними напрямками проведення координованих аудитів (аудит щодо готовності урядів до запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків; аудит з питань запобігання пожежам і ліквідації їх наслідків; аудит з питань запобігання землетрусам і ліквідації їх наслідків; аудит щодо безпечності функціонування та зняття з експлуатації об'єктів критичної інфраструктури).

За результатами анкетування:

- 23 відс. ВОА – учасників Робочої групи, які взяли участь в опитуванні, висловили зацікавленість у проведенні аудиту щодо готовності урядів до запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків (на прикладі катастрофи на вибір кожного ВОА);
- 22 відс. – аудиту з питань запобігання пожежам і ліквідації їх наслідків;
- 14 відс. – аудиту з питань запобігання землетрусам і ліквідації їх наслідків;
- близько 20 відс. найближчим часом не планують брати участь у координованих аудитах.

Решта ВОА (близько 21 відс.) висловили інші пропозиції щодо тем потенційних координованих аудитів.

Діаграма 1. Стан зацікавленості ВОА – членів Робочої групи у проведенні міжнародних координованих аудитів за актуальними темами

У 2017 році розроблено Спільне положення про співпрацю під час проведення міжнародного координованого аудиту з питань запобігання та ліквідації наслідків землетрусів.

Результати анкетування підтвердили актуальність цієї теми для ряду ВОА – учасників Робочої групи. У 2021 році ВОА Румунії завершено національний аудит на тему «Ефективність та дієвість програм та заходів, що реалізуються з метою запобігання та ліквідації наслідків сильного землетрусу в Румунії», який проводився у межах діяльності Робочої групи відповідно до попередніх домовленостей.

Крім того, під час VII засідання Робочої групи відбулось обговорення участі у координованих аудитах у межах діяльності Робочої групи, зокрема, представники ВОА Грузії висловили готовність приєднатися до координованого аудиту з питань запобігання пожежам, а ВОА Румунії, Чехії запропонували провести координований аудит з питань запобігання паводкам.

Представники окремих ВОА (зокрема, Італії, Казахстану та Молдови) в цілому зацікавлені взяти участь у координованих аудитах у межах Робочої групи, але відповідне рішення може бути ухвалене лише після розгляду цього питання відповідно до внутрішніх процедур їхніх ВОА.

Отже, зважаючи на викладене, доцільно опрацювати питання щодо:

1) актуалізації Спільного положення про співпрацю під час проведення міжнародного координованого аудиту з питань запобігання та ліквідації наслідків **землетрусів** і надіслати цей документ потенційним учасникам для завершення координованого аудиту у 2022 році. Потребує розгляду звернення ВОА Туреччини та Албанії щодо приєднання до цього аудиту або надання матеріалів до спільного звіту (раніше ці ВОА висловлювали зацікавленість в участі в зазначеному аудиті);

2) підготовки проєкту Спільного положення про проведення координованого аудиту з питань запобігання **пожежам** і ліквідації їх наслідків (орієнтовний термін проведення – 2023 рік);

3) проведення багатостороннього аудиту щодо готовності урядів до запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків (орієнтовний термін проведення – 2024 рік), у межах якого кожен із ВОА-учасників може підготувати матеріали з напрямку, найбільш актуального для його країни.

Узагальнення прикладів готовності до можливих ситуацій надзвичайного характеру у спільному підсумковому документі забезпечить комплексне висвітлення питань, з якими можуть зіткнутися країни ВОА – членів Робочої групи, та ефективність запобіжних заходів.

Таким чином, результати проведення VII засідання Робочої групи та питання, які порушувалися учасниками в презентованих матеріалах та під час обговорень, засвідчують, що майже всі країни стикаються з різноманітними проявами катастроф, лих та надзвичайних ситуацій, як спільних, так і притаманних окремим територіям.

Крім того, протягом 2021 року Рахунковою палатою України підготовлено розгорнуту інформацію про діяльність Робочої групи для опублікування у 26 виданні журналу EUROSAI, що сприятиме покращенню інформування членів спільноти EUROSAI про результати діяльності Робочої групи та приверненню уваги до проблем з питань запобігання катастрофам.

Реалізація завдань Робочої групи у наступному трирічному періоді потребує консолідації зусиль усіх членів та спостерігачів групи, пошуку нових підходів до проведення аудитів з питань запобігання катастрофам, а також надання оцінки ефективності аудиторської діяльності в умовах нових викликів та обмежень.

5. ВИКОНАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗВІТУ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSАI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ

Рішенням Рахункової палати від 26 січня 2021 року № 1-2 схвалено Звіт про діяльність робочої групи EUROSАI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф, за період 2017–2020 років, який підготовлено після завершення у 2020 році попереднього звітного періоду діяльності Робочої групи і надіслано керівним органам EUROSАI для затвердження на XI Конгресі EUROSАI.

Зокрема, Звіт містив ряд рекомендацій відповідним структурним підрозділам апарату Рахункової палати України щодо забезпечення ефективної діяльності Робочої групи у 2021 році. На виконання цих рекомендацій:

- забезпечено взаємодію з БОА Королівства Іспанія (Секретаріатом EUROSАI), Турецької Республіки (Президент EUROSАI) та Чеської Республіки (організатор XI Конгресу EUROSАI) для підготовки та участі представників Рахункової палати України у XI Конгресі EUROSАI у 2021 році (захід відбувся в режимі відеоконференції);
- здійснено необхідні процедури для продовження мандата Робочої групи під головуванням Рахункової палати України на 2021–2024 роки відповідно до статуту та стандартних процедур EUROSАI;
- заходи у межах діяльності Робочої групи включено до пріоритетів міжнародного співробітництва Рахункової палати на 2021 рік;
- підписано спільні звіти за результатами проведення міжнародних координованих аудитів «Попередження та ліквідація наслідків паводків» і «Поводження з відходами та їх видалення», електронні примірники яких надіслано членам Робочої групи та керівним органам EUROSАI;
- проведено 16 листопада 2021 року VII засідання Робочої групи (у режимі відеоконференції);
- здійснено опитування членів Робочої групи щодо проведення нових міжнародних координованих аудитів, потреб у розробленні методологічних документів з питань, які стосуються сфери діяльності, а також актуальних напрямів діяльності Робочої групи у наступному періоді;
- доопрацьовано, погоджено членами Робочої групи та затверджено Стратегічний план Робочої групи на 2021–2024 роки;
- продовжено практику залучення незалежних експертів/консультантів з питань катастроф до заходів, що проводяться у межах діяльності Робочої групи;
- забезпечено оперативне висвітлення інформації про діяльність Робочої групи на її вебсторінці, зокрема про завершення міжнародних координованих аудитів та підписання спільних звітів.

У зв'язку з пандемією COVID–19 було запроваджено ряд обмежень, які суттєво вплинули на проведення заходів у межах Робочої групи та унеможливили комунікацію в повному обсязі. Зокрема, з об'єктивних причин не активізовано діяльності Робочої групи з моніторингу зусиль країн, пов'язаних з виконанням Порядку денного ООН у сфері сталого розвитку на період до 2030 року, в частині запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків, співпрацю з робочою групою INTOSАI з ЦСР та ключових показників сталого розвитку, а також співпрацю між Рахунковою палатою та Регіональним відділенням для Європи і Центральної Азії ФАО в Україні. Не проведено також двох запланованих вузькоспеціалізованих навчальних семінарів у межах діяльності Робочої групи, які мали активізувати співпрацю між БОА та підвищити рівень професіоналізму аудиторів. Отже, навіть за непередбачуваних обставин, спричинених пандемічною ситуацією у світі, рекомендації попереднього звіту про діяльність Робочої групи в цілому виконано, вжито необхідних заходів для забезпечення її діяльності та реалізації основних завдань, запланованих на 2021 рік.

З метою реалізації місії Робочої групи, досягнення цілей, визначених Стратегічним планом Робочої групи на 2021–2024 роки, а також з огляду на результати обговорень під час VII засідання Робочої групи та анкетування щодо зацікавленості у проведенні координованих аудитів, у **2022 році діяльність Робочої групи буде спрямовано на такі заходи:**

✚ Оскільки у 2021 році через несприятливу епідеміологічну ситуацію у світі не відбувся семінар у межах Робочої групи, доцільно провести окремий навчальний семінар у I півріччі 2022 року на тему, яка відповідає темі наступного координованого аудиту, що проводитиметься в межах Робочої групи (запобігання пожежам та ліквідація їх наслідків).

З ВОА Болгарії доцільно обговорити можливість організації такого заходу в м. Софія (Болгарія), зважаючи на попередні домовленості.

✚ Восени будуть організовані VIII щорічне засідання Робочої групи та семінар. Темі заходів визначають пізніше.

✚ З урахуванням зацікавленості ВОА буде підготовлено проєкт Спільного положення про проведення міжнародного координованого аудиту з питань запобігання пожежам і ліквідації їх наслідків та актуалізовано Спільне положення про співпрацю під час проведення міжнародного координованого аудиту з питань запобігання та ліквідації наслідків землетрусів, які планується підписати до кінця 2022 року (під час проведення щорічного засідання або в режимі надання електронних підписів керівників ВОА – учасників).

✚ Буде продовжено комунікацію з ВОА – членами Робочої групи та зовнішніми експертами з питань її діяльності, пошуку актуальних напрямів для співробітництва між учасниками групи та обміну досвідом щодо питань запобігання катастрофам і ліквідації їх наслідків.

✚ Враховуючи, що проведення у травні 2022 року в м. Києві VI Міжнародної спільної конференції EUROSAI–ARABOSAI надає унікальну можливість покращити поінформованість про діяльність Робочої групи серед спільноти ARABOSAI та започаткувати спільні проєкти, будуть опрацьовані потенційні напрями можливої співпраці у подальшому.

Таким чином, діяльність Робочої групи у 2022 році буде спрямована на виконання основних завдань Стратегічного плану на 2021–2024 роки та передбачає вжиття заходів, необхідних для здійснення міжнародних координованих аудитів уже у 2023 році.